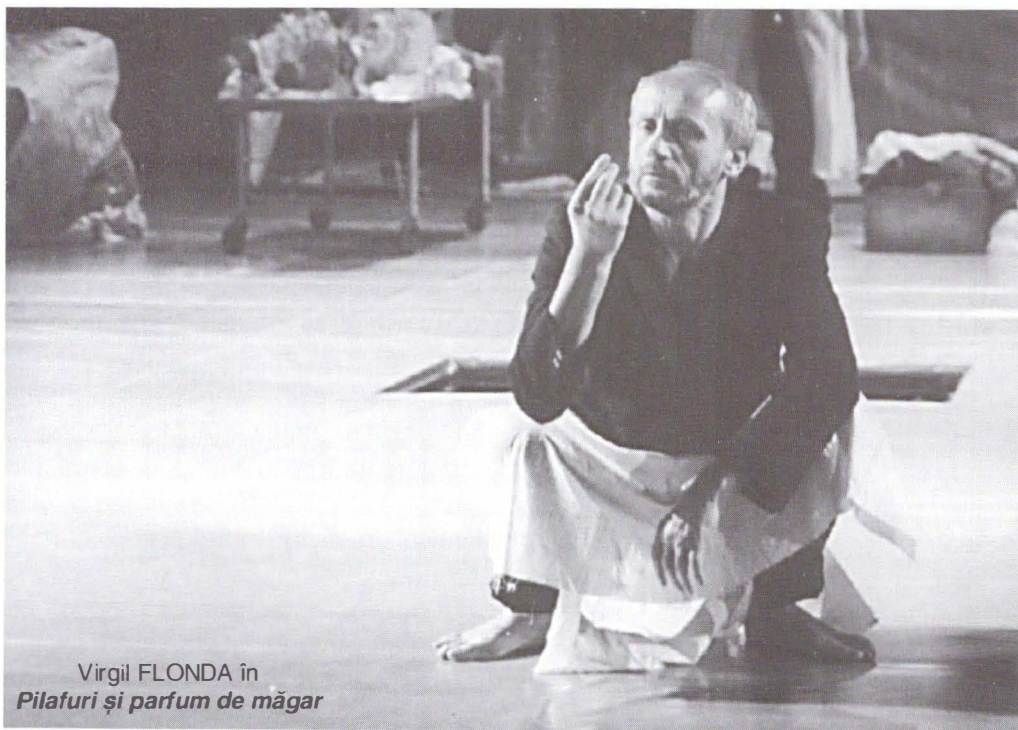

Oana BORȘ

Și a fost ediția a VIII-a...

- Organizatorii Festivalului Internațional de Teatru: Fundația „Democrația prin Cultură”, Teatrul „Radu Stanca” din Sibiu; Consiliul Județean Sibiu; Primăria Municipală Sibiu; Consiliul Local Sibiu, în asociere cu TVR2.
- Cuvântul de ordine al ediției din anul acesta a fost *PROVOCĂRI*.
- Programul foarte variat a însemnat, pe lângă un corpus de spectacole de teatru, o serie de evenimente colaterale:
  - Ateliere de lucru: *Physical Acting*, condus de Steave Person (SUA); *Young peoplee performance project: Sibiu 2001*, condus de Clair Hind (Marea Britanie); *Voyager Project* condus de Peter Goldfrab (SUA); *War Stories* condus de Jonathan Chadwick (Marea Britanie); *Ionesco et la realitate de la vide*, condus de Andrei Zaharia (Canada).
  - *Întâlnirea publiciștilor*, ce l-a avut pe criticul Marian Popescu drept coordonator.
  - *Întâlnirea directorilor de festival din lume*.
  - *Întâlnirile Teatrale ale Festivalului* au fost întâlniri între creatori ale căror spectacole au ținut afișul în ziua precedentă și ziariști sau public interesat.
  - *Spectacole-lectură și Teatru radiofonic*.

Virgil FLONDA în
Pilafuri și parfum de măgar

- Această secțiune a fost rodul colaborării dintre Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu, Catedra de Artă Teatrală (studentii-actori fiind interpreții rolurilor); Secția Română a Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru (criticii de teatru fiind moderatori ai discuțiilor ulterioare audierii fiecărui spectacol-lectură) și Radio România Cultural (care a înregistrat manifestarea, urmând ca una dintre piesele citite să fie transpusă într-un spectacol de teatru radiofonic). De altfel, în prima zi a secțiunii s-a audiat o montare deja realizată pe bandă, „Apocalipsa gonflabilă” de Saviana Stănescu, regia Gavriil Pinte.
- Cele șase piese au fost puse în pagină în „Antologia” lansată în timpul festivalului, o antologie bilingvă (engleză – română). Selecția i-a aparținut scriitorului Mircea Ivănescu și a cuprins: „Apocalipsa gonflabilă” de Saviana Stănescu, „Îngerul electric” de Radu Macrinici, „Provocare sau Zborul – ce fericire!” de Doru Moțoc, „Blues pentru Millner” de Mathew Reeder, „Moartea Ligeiei” de Mislav Brumec, „Emisiunea de televiziune” de Michel Vinaver.
- *Bursa de spectacole* – a avut o foarte slabă participare internațională, fiind axată, în deosebi, pe prezentarea teatrelor din România. Capitala a fost reprezentată doar de Teatrul de Comedie.
- *Expoziții*: Nadia Ioan – *Alt eu*, pictură și grafică; Marcel Baciu – *Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu 2000*, fotografie.
- *Spectacole de stradă* susținute de Teatrul Masca și „Bond Street” (SUA).
- *Concerte*: Isabelle Roy și Filarmonica din Sibiu; Felix Dima/La Gala.
- *Spectacole de dans*: *Flamenco Camerata* (Andreas Maria Germek); *CV Matrix 25* (Dancas na Cidade, Capul Verde).
- Materialele informative au fost reprezentate de *Caietul festivalului*, care, din păcate, a oferit puține date despre trupele prezente, omițând distribuțiile și mulțumindu-se cu scurte prezentări de spectacol. Această lipsă nu a fost suplinită decât de puține ori prin prezența unor caiete-program. Tot sub patronajul Festivalului și în colaborare cu Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”, din București, s-a editat, pe parcursul celor 10 zile, ziarul Festivalului, *Aplauze*. Corpul redacțional a fost constituit din studenții anului doi, Secția Teatrologie din Facultatea de Teatru bucureșteană.
- Spectacolele de teatru desfășurate fie pe scenă Teatrului „Gong” sau a Teatrului „Radu Stanca”, fie în spațiile Muzeului de Istorie sau ale Cetății Cisnădioara, au reprezentat o ofertă importantă din punct de vedere numeric, dar nu și din cel valoric, parte dintre ele fiind producții de amatori sau ale unor școli de teatru. Din acest punct de vedere, serile festivaliere de la Teatrul „Radu Stanca” au constituit punctul de atracție al acestei ediții. Spectacolul de debut în acest spațiu a fost mult așteptat, pentru că însemna o nouă întâlnire cu regizorul Silviu Pircărete. Iar zvonurile dinainte de festival, care spuneau că este vorba, de fapt, de rezultatul unui *workshop*, s-au confirmat. *Pilafuri cu parfum de măgar*, o adaptare după „Cartea celor o mie

și una de nopți" făcută de Silviu Purcărete și Alain Garlancu, este de fapt începutul unui proiect ce se va întinde timp de doi ani și se va finaliza abia atunci cu un spectacol. Descifrarea lumii, pe care o deschide cartea de căpătâi a visului oriental, se va face în câteva teatre din Europa, Teatrul din Limoges, Teatrul Mercat de Fos din Barcelona, Teatro Stabile din Bologna.

Prima înscenare, creată în spațiul românesc, ce poartă încă parfum oriental, chiar dacă fața îi este întoarsă spre Vest, a adus în spațiul sibian, alături de studenții Facultății „Lucian Blaga“, cu care regizorul a lucrat timp de câteva săptămâni, actori craioveni: Ilie Gheorghe, Angel Rababoc, Valer Dellakeza., precum și actori ai teatrului-gazdă: Diana Văcaru-Lazăr, Virgil Flonda. Li s-au alăturat scenograful Helmut Stürmer și muzicianul Vasile Șirli.

Structura „exercițiilor înscenate“ a avut o construcție polimorfă, scena reprezentând suma unor nuclee de acțiune, fie fragment de poveste, fie exercițiu de tehnică actoricească integrat în context. Cu toate acestea s-a păstrat o acuratețe a imaginii, și a centrelor de concentrare a atenției, într-o mare densitate scenică. Peste toate s-a adăugat, paralel, un comentariu sonor cu linie melodică punctată prin intervenții vocale și unul imagistic, prin proiecții. Ceea ce-și propune regizorul împreună cu echipa sa, și realizează cu măiestrie, este recrearea atmosferei spațiului oriental, în forma sa extremă, a amestecului, care violentează uneori: intensitatea trăirii, a pasiunii, senzualitatea, ambiguitatea, până la un puternic disconfort olfactiv, căci măgarul este prezent pe scenă alături de peștele care este prăjit de-a lungul spectacolului și, bineînțeles, alături de pilaf...

Căsătoria, spectacol în regia lui Andriy Zholdak și producție a Teatrului de Stat Cherkaski din Ucraina este dedicat regizorului Ettore Scola, al cărui film, *Dancing Party*, a constituit sursa de inspirație pentru realizarea scenariului. Construit din gest și muzică, cuvântul venind doar ca element contrapunctic, creația lui Zholdak este o metaforă despre iubire. Pe scenă avem imaginea multiplicată a cuplului mereu altul, dar în esență același, ce reface la infinit țesătura vieții. Într-un crescendo al intensității și al ritmului, cuplurile repetă structuri dramatice realizate din mișcare și sunet (având fiecare mici comentarii particularizante) și care vorbesc despre: căutare, fior, pasiune, așteptare, refuz, durere, despărțire, disperare. Într-un colț al scenei se defășoară, o scenă ce anulează, însă, orice formă de idealizare. Cum arată rutina, plictisul? Un pat, ziarul citit de soț, andrelele soției, televizorul din fața ei... Se pare, însă, că iubirea este o boală molipsitoare în fața căreia trebuie să iei măsuri de protecție, căci, în final, scena va fi dezinfectată. Spectacolul dă măsura pe de o parte a calităților actorilor ucranieni (proveniți dintr-o școală puternică de actorie), care au creat personaje cu fine caracterizări tipologice fără ajutorul replicii, iar pe de altă parte a pus în lumină talentul regizorului de a crea Imagine.

Această capacitate este vizibilă și în spectacolul teatrului-gazdă pe o dramatizare după *Idiotul* de Dostoievski. Un puzzle construit din piese-simbol. Romanul este vizibil doar ca fir director al acțiunii. Există și o simbolistică a

culorii: joc de roșu, alb, negru, dar și a structurării spectacolului: prima parte este întâlnirea (echivalentul nașterii), în timpul pauzei are loc nunta în foaiier, iar partea a doua aduce moartea. Din păcate, regizorul nu a dispus de aportul actoricesc de care ar fi avut nevoie, atenția fiind focalizată doar de expresivitatea Diane Văcaru-Lazăr.

Shylock, piesă scrisă și interpretată de Garth Armstrong, în regia lui Frank Barrie, a fost un recital de măiestrie interpretativă, o exemplificare a valorii spre care orice actor ar trebui să tindă în cariera sa. Talentul dar și tehnica desăvârșită, capacitatea de transfigurare rapidă, acestea sunt atuurile actorului, dublate și de umorul scriitorului.

Celelalte seri au fost rezervate câtorva producții românești de prestigiu: *Iluzia comică* de Corneille, regia Alexandru Darie, *Nunta lui Krecinski*, de Suhovo-Kobâlin, regia Felix Alexa, *Livada de vișini* de Cehov, regia Alexander Hausvater, *Nunta însângerată*, după Garcia Lorca, regia Bocsardi Laszlo, *Portret de criminal*, regia Claudiu Goga.

Scenă din spectacolul *Căsătoria*